

REFLEK

SIONIS

Refleksioner er en klumme hvor kunstneren og skribenten **Monica Ritterband** præsenterer en spændende kunstner, som svarer på spørgsmål. Email: monica@ritterband.dk

Jeg er mere maler end filminstruktør

Danmarks egen Erik Clausen vil med sin kunst konfrontere virkeligheden - ved at være subjektiv udadvendt - og ikke selvoptaget indadvendt, som han mener præger det kunstneriske miljø

Hvilken kunst har haft stor betydning for dig.

Måske endog forandret dig?

-I første omgang var det filmen. Der lå en biograf på hvert gadehjørne. Men jeg var ikke med i billedet. Ikke med i filmen. Der var ikke noget jeg spejlede mig i. Jeg blev bare underholdt.

Amerikanske cowboyfilm, pjattede komedier. Men da jeg var cirka 15 år skete der en revolution for filmen. Den neorealistiske film kom også til Danmark. Cykeltyven, "Rom, åben by", "Miraklet i Milano". Jeg så filmene igen og igen. Nu var jeg med i billedet. Ja, hele min familie var med i billedet. Nu er det ikke supervillaer, nu er det Sydhavnen, hvor jeg kom fra, skibe, fabrikker. Og der var det, at jeg et eller andet sted inde i mig selv besluttede at jeg ville lave film. Men der gik mange år. Der skal stor selvtillid til for at lave film. Og den kulturelle selvtillid var ikke stor der hvor jeg kommer fra. I anden omgang var det maleriet. Vi fik et nyt bibliotek. Der blev arrangeret udstillinger. Min første male-riudstilling var af Folmer Bendtsen. Socialrealistiske billeder. Meget poetiske. Her var du ikke et problem, her var du en mulighed. Billedet stod fast, maleriet er konkret. Og det satte så mange tanker og følelser, sanselige følelser i

gang, som har beriget mig som menneske. De muligheder kunsten giver, får man ikke andre steder end i kunsten. De er abstrakte, de er ikke konkrete. Det er sanseligt, det er psykologisk. Det er ublufærdigt. Det er svært at få det til at fungere på en måde så det også siger andre noget. Glæder andre.

Hvor meget fylder maleriet i dit liv?

-Maleriet fylder meget. For mig er maleriet grundlaget i min kunst. For det første holder jeg meget af materialerne, farverne, penslerne. Det æstetiske ved at arbejde med billedkunst. Så jeg søger hele tiden nye måder at fortælle et maleri på. Jeg maler mennesker. Mennesker der hopper og springer, mennesker der udtrykker en livsglæde. Farverige mennesker. Der er mange muligheder. Og muligheden for at skildre livsglæde, har jeg valgt. Det ligger til mit temperament. Der skal en anden social baggrund end min for at skildre tragedien! Maleriet fylder meget. Jeg identificerer mig selv mere som maler end som filminstruktør. Selvom jeg bruger mere tid på film.

Hvad vil du fortælle gennem maleriet? Evt noget andet end det du fortæller i dine film.

-Maleriet er en abstraktion, film er mere konkret. Maleriet er et subjektivt udtryk for kunstneren, i det her tilfælde mig. Film er kollektiv kunst. Det er et samarbejde mellem manuskriptforfatter, instruktør og skuespiller. Og filmen bevæger sig. Og som jeg siger; -hvem skal med i billedet? Er det borgerskabets diskrete charme, eller ligesom i mine film kan du se en person i arbejdstøj. Det er sjældent set i dansk kulturliv. Jeg har lyst til at fortælle historier på film, der er historier set med mine øjne. Helt subjektivt. Det er ikke journalistik, det er fiktion. Og i min opfattelse af fiktion, så er den mere konkret og nærværende end det dokumentariske eller det journalistiske.

Hvem har inspireret dig til at male?

-Det kom helt af sig selv. Jeg gik tidligt ud af skolen og kom i lære som maler. Jeg gik på teknisk skole. Farvelære, dekorationer, men hurtigt følte jeg mig tiltrukket af det ekstremt subjektive, det at lave kunst. Men jeg kendte ikke nogen der lavede kunst. Der var ingen hjemme i gaden, der beskæftigede sig med kunst. Der blev spillet harmonika og fortalt vittigheder. Det var sådan set det nærmeste. Og det skal man i øvrigt ikke kimse ad. Jeg mødte først en kunstner da jeg var indkaldt. Og hørte om udstillingslivet på Charlottenborg og den Frie. Jeg havde en fornemmelse af at det at være kunstner handlede om frihed. Det følte jeg mig meget tiltrukket af og er det stadig.

Du har malet meget med cirkus som motiv?

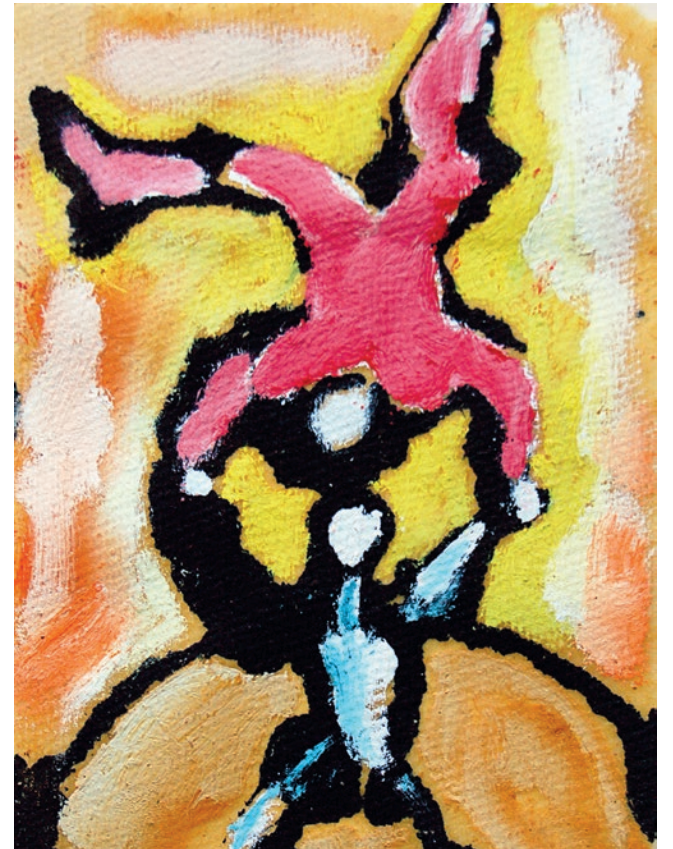
-Cirkus er næsten uden ord. Cirkus er dynamisk, det er bevægelserne, det er spændingen, det er farligt. Det er farverigt. Et koncentreret stykke kunstværk der flytter sig der hvor publikum er.

Hvilke billedkunstnere har du på egen hjemlige væg?

-Det spørgsmål havde en sjov effekt på mig og jeg oplevede pludseligt at det er meget privat hvad billedkunst man dyrker og har på sine vægge, så det springer jeg over.

Hvad har din oplevelse været af billedkunstverdenen vs filmverden?

-Billedkunst er subjektivt, individuelt. At lave filmen er en kollektiv proces, som passer mig godt, idet

jeg synes at det at samarbejde, er en rimelig og god måde at omgås hinanden på.

Har du ladet dig inspirere af din ven Leif Sylvesters malerier? Og hvad siger han om dine?

-Sylvester og jeg har samarbejdet om så mange ting, så jeg opfatter det at det er dejligt at være fri for at vi også skulle samarbejde om maleriet. Vi diskuterer selvfølgelig maleriet og dets effekter og der er flere genkendelige ting i vores samarbejde som er forbavsende sjældent at se i moderne kunst.

Hvornår maler du?

-Allermest før en udstilling. Generelt kan jeg godt lide at arbejde under pres. Det gælder også film, manuskripter.

Går du jævnlige på udstillinger?

-Nej, det er meget sjældent. Jeg er meget følsom med hvor min påvirkning kommer fra. Og jeg foretrækker at den kommer fra den sociale virkelighed.

-Har du oplevet at blive modtaget med åbne arme i billedkunstmiljøerne?

Ja, det vil jeg nok sige. Blandt andet gik det stærkt for mig da jeg begyndte at male. Jeg fik hurtigt antaget billeder på de censurerede

udstillinger såsom Charlottenborg og den Frie. Og fik derigennem anerkendelse. Jeg fik statens kunsthøjester i et tre-årigt legat som maler. Men det der interesserede mig, det var hvordan jeg opfattede billedkunstmiljøerne. Og det var en stor skuffelse for mig. Den selvoptagethed som nogle forveksler med individualisme. Den provokerede mig til forskellige aktioner. Blandt andet meldte jeg mig som censor på efterårsudstillingen, og i stedet for at censurere, så udstillede vi alt hvad der var sendt ind. Det resulterede i konfrontationer og debat, fordi mange af billedkunstnerne hellere ville dyrke det elitære og blive antaget og blive udvalgt mellem hundredvis af malerier og skulpturer. Det resulterede i en retssag hvor jeg ikke rigtigt husker detaljerne eller udfaldet. Jeg blev formand for billedkunstneres forbund og prøvede at få så meget realpolitik ind i miljøet. Og jeg mener at den individualisme er til skade for kunsten. Det bliver for indadvendt, meget af det der bliver lavet. Meget stort talent går til spilde efter min mening. Jeg har valgt at arbejde udadvendt, både med maleri, film, sangtekster, foredragsvirksomhed. At konfrontere sig med virkeligheden og bearbejde den subjektivt.